

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра духових та ударних інструментів

”ПОГОДЖУЮ”

Гарант освітньо-наукової програми,
Проректор з науково-педагогічної діяльності
та інноваційного розвитку, професор

 Ю. СОКОЛОВСЬКИЙ
23 травня 2022 року

”ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

 М. КУШНІР
28 травня 2022 року

”ПОГОДЖУЮ”

Декан факультету оркестрових інструментів
доцент

 Т. ЛАЗУРКЕВИЧ
25 травня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИВЧЕННЯ ОРКЕСТРОВИХ ПАРТІЙ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво
Профілізація	«Флейта», «Кларнет», «Гобой», «Фагот», «Саксофон», «Труба», «Валторна», «Тромбон», «Туба», «Ударні інструменти»
Статус	Вибіркова компонента циклу дисциплін вільного вибору студента (ВК 1.20)
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (1)
Термін викладання	1 семестр
Факультет	Факультет оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна, заочна

Робоча програма навчальної дисципліни «Вивчення оркестрових партій» для профілізацій : «Флейта», «Кларнет», «Гобой», «Фагот», «Саксофон», «Труба», «Валторна», «Тромбон», «Туба», «Ударні інструменти» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2022 року (Протокол № 6).

Розробники:

КАРПЯК Андрій Ярославович – доктор мистецтвознавства, професор кафедри духових та ударних інструментів

ОЛІЙНИК Борис Михайлович – заслужений артист України, професор кафедри духових та ударних інструментів

ОЛІЙНИК Дмитро Борисович – кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри духових та ударних інструментів

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри духових та ударних інструментів

від 01 квітня 2022 р., протокол № 4.

Завідувач кафедри духових та ударних інструментів,
доктор мистецтвознавства, професор
А. Я. Карпьяк

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготувати висококваліфікованих спеціалістів для роботи в симфонічних та оперних оркестрах.

Основним завданням дисципліни є підготовка студента до майбутньої роботи в симфонічних та оперних оркестрах. Традиції використання духових та ударних інструментів в оркестрі (зокрема, розгорнуті віртуозні соло, неврахування композиторами можливостей, характерних рис використання флейти, гобоя, кларнета, фагота, валторни, труби, тромбона, туби, ударних інструментів) обумовлюють попереднє ознайомлення з найбільш складними оркестровими партіями. Специфіка гри на духових та ударних інструментах в оркестрі (обов'язкове володіння та частий перехід на споріднені інструменти в процесі виконання симфонії чи опери, професія регулятора групи, різка зміна сольного типу викладу музичного матеріалу партії на акомпануючий та ін.) ускладнює місію виконавця на духовому чи ударному інструменті в оркестрі і вимагає попереднього відпрацювання навичок читання з аркуша і ретельного вивчення найскладніших сольних фрагментів симфонічних, балетних та оперних творів.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК3.Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.

ЗК4.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК9.Здатність працювати автономно.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК2.Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК4.Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

СК5.Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК6.Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК7.Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН2.Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами			
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота (денна/заочна)	Семестри				
						у тому числі:				1	2	3	4	
						лекційні	Індивідуальні (денна/заочна)	практичні		Кількість тижнів в семестрі				
	15	15	15		15									
Вивчення оркестрових партій		1		3	90	30/6			30/6	60/84	2/6	-	-	-

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота (денна/заочна)
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього (денна/заочна)	лекційні	Індивідуальні (денна/заочна)		
I		3	90	30/6			30/6	60/84
	1	3	90	30/6			30/6	60/84
	2							
II								
	3							

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I семестр

(загальний обсяг – 30 годин практичних занять і 60 годин самостійної роботи – денна форма)

1. Виконання фрагментів оркестрових партій в творах зарубіжних композиторів-класиків (8 годин практ. / 16 годин сам.роб.)
2. Виконання фрагментів оркестрових партій в творах українських композиторів (8 годин практ. / 16 годин сам.роб.)
3. Виконання фрагментів оркестрових акомпанементів (8 годин / 16 годин)
4. Читання нот з листа (6 годин / 10 годин)
5. Підсумковий контроль (2 години самостійної роботи)

Послідовність проходження репертуару, а також обсяг творів та кількість годин індивідуальних занять і самостійної роботи визначається викладачем довільно, у залежності від творчого потенціалу та індивідуальних особливостей розвитку кожного студента. Під час навчання викладач повинен враховувати й необхідність охоплення (у межах зазначених розділів) якомога більшої кількості творів різних за змістом, формою та жанрами.

До заліку допускаються студенти, які виконали семестрові тематичні вимоги.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	
30-31	E	задовільно
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінки є багаторівневим поняттям, яке стосується результату праці студента протягом певного часу. Він складається з об'єктивних та суб'єктивних факторів оцінки. Під “суб'єктивним”, в даному випадку, розуміється обдарованість виконавця. Під “об'єктивним” – його ставлення до професії, що виявляється у виконанні даної програми. Базове поняття критерію оцінки – це “художнє враження”, яке містить основні компоненти оціночних факторів.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Відмінно А (90-100) – найвище художнє враження.

Високий ступінь обдарованості, музикальність, артистизм,
Міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання).

Високий ступінь технічної майстерності: віртуозність, володіння штриховою технікою, якісне звукодобування, добре відчуття ансамблевої гри.

Досконале виконання оркестрового твору: зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, музикантське мислення, досконале володіння оркестровими навиками.

Висока працездатність і відповідальність.

Добре В (82-89), С (74-81) – добре художнє враження.

Добрий ступінь обдарованості, музикальність, артистизм, виконавська воля та ритмоволя.

Добрий рівень володіння оркестровими навиками, штриховою технікою, звукодобуванням, динамічною виразністю.

Добре виконання програми: зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру.

Добра працездатність.

Задовільно D (64-73), E (60-63) – посереднє художнє враження.

Середній ступінь обдарованості.

Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, ансамблевими навиками, динамічною виразністю, штриховою технікою. Задовільне виконання програми: середній рівень складності, зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру оркестрових творів.

Середня працездатність.

Незадовільно FX (35-59) – незадовільнє художнє враження

(з можливістю повторного складання екзамену або заліку)

Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова або недостатня стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Незадовільнє виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Низька працездатність.

Незадовільно F (0-34) – незадовільнє художнє враження

(з обов'язковим повторним вивченням матеріалу екзамену або заліку)

Низький ступінь обдарованості. Відсутність музикальності, артистизму, недостатня стабільність виконання. Низьке володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Низький рівень виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, відсутність виконавського мислення.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Вивчення оркестрових партій» інтегрує методи різних груп, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Наконечний Р.М. Оркестрові труднощі для труби в операх та балетах українських композиторів. Зошити 1,2
2. Лютак Б. Оркестрові труднощі для труби у симфонічних творах
3. Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя. – Збірник наукових

праць/Упорядник С.Д.Цюлюпа. – Випуск 13. – Рівне, РДГУ: «Волинські береги», 2021. – 180с.

4. Baxtresser Jeanne. Orchestral excerpts for flute
5. Christoph Dürichen, Siegfried Kratsch. Orchesterprobespiel: Flöte / Piccoloflöte, C. F. Peters - Frankfurt/M.
6. Vojislav Miller, Winfried Liebermann. Orchesterprobespiel: Oboe / Englischhorn / Oboe d'amore, C. F. Peters - Frankfurt/M.
7. Ferrillo John. Orchestral excerpts for oboe
8. Ferrillo John. Orchestral excerpts for oboe with piano accompaniment
9. Heinz Hepp, Albert Rohde. Orchesterprobespiel: Klarinette / Hohe Klarinette / Bassklarinette, C. F. Peters - Frankfurt/M.
10. Karl Kolbinger, Alfred Rinderspacher. Orchesterprobespiel: Fagott / Kontrafagott, C. F. Peters - Frankfurt/M.
11. Johannes Ritzkowsky. Orchesterprobespiel: Horn / Wagner-Tuba, C. F. Peters - Frankfurt/M.
12. Joachim Pliquett, Hansfred Lösch. Orchesterprobespiel: Trompete, C. F. Peters - Frankfurt/M.
13. Eberhard Pleyer, Armin Rosin. Orchesterprobespiel: Posaune / Baßposaune, C. F. Peters - Frankfurt/M.
14. Klemens Pröpper, Mark Evans. Orchesterprobespiel: Tuba / Kontrabaßtuba, C. F. Peters - Frankfurt/M.

Нотний матеріал

Берг А.	“Воццек”
Вагнер Р.	“Зигфрід”
	“Загибель богів”
	“Лоенгрін”
Гершвін Д.	“Поргі і Бесс”
Моцарт В.А.	“Чарівна флейта”
Сен-Санс К.	“”Самсон і Даліла”
Прокоф’єв С.	“Любов до трьох апельсинів”
Глієр Р.	“Мідний вершник”
	“Червона квітка”
Деліб Л.	“Коппелія”
Хачатурян А.	“Гаяне”
	“Спартак”

Барток Б	Концерт для оркестру
Берліоз Г.	Фантастична симфонія Траурно-тумфальна симфонія
Бріттен Б.	Путівник по оркестру
Гершвін Дж.	Голуба рапсодія
Жоліве А.	Симфонія
Равель М.	Болеро Іспанська рапсодія
Скорик М.	Каприси Паганіні для оркестру

ДОПОМІЖНА

Під час проходження дисципліни «Вивчення оркестрових партій» рекомендується ознайомлення з партіями для духових інструментів в оркестрових супроводах інструментальних Концертів та у великих складах ансамблів за участю духових та ударних інструментів:

Барток Б.	Концерт для скрипки з оркестром Концерт для фортепіано з оркестром №1 Концерт для фортепіано з оркестром №3 Музика для струнних, ударних та челести “Кола”
Беріо Л.	Камерна кантата “Молоток без майстра”
Булез П.	“Дрейф”
Булез П.	“Ода західному вітрові”
Генце Г.	Концерт для скрипки
Гіндеміт П.	«Узгоджено в русі»
Удумен З.	Концерт для скрипки
Зубицький В.	Концерт для віолончелі з оркестром
Дютійє А.	Концерт для віолончелі з оркестром
Лютославський В.	Концерти для флейти, кларнета
Нільсен К.	Концерт для скрипки з оркестром
Стравінський І.	Карнавал тварин
Сен-Санс К.	